

Var fanns handmaskinerna?

Hur länge kan en byggmaskinmässa överleva utan handmaskiner? Under snart 30 år har Byggmaskinmässan i Göteborg varit den stora branschmässan för byggfolk. Här finns inga bubbelbadkar, italienska kakelplattor eller designade köksinredningar. Däremot stegar och ställningar, hårdmetallklingor och ett stort utbud av maskiner för ut-

hyrningsbranschen.

Men årets mässa kändes vingklipt när flertalet av de dominerande tillverkarna av handmaskiner; Bosch, Makita, Essve, Hilti, Hitachi med flera inte fanns med.

Andra stora märken, som DeWalt och Metabo, hade ytterst blygsam placering i anonyma montrar.

De 16 medlemmarna

i LEH, Leverantörsföreningen för Elektriska Handverktyg, sålde år 2008 maskiner för 2,3 miljarder kronor. Vid förra årets mässa Nordbygg i Stockholm hade Leverantörsföreningen bokat 1 500 kvadratmeter utställningsyta. Där marknadsförde de sig kraftfullt under temat "Power Tool Street". Ingen kunde missa den verkstan. Där fick mässbesökarna känna på, provborra, provsåga och provfräsa de senaste nyheterna av det enorma utbudet av kraftfulla handmaskiner, fler och fler batteridrivna.

Det låg en doft av färskt trä och nybryggt kaffe över montrarna medan tjuvet från maskinerna överröstade dånet från rockmusiken.

Nu var det som sagt ganska tyst.

Förklaringen är enkel. Förra året hade Nordbygg närmare 60 000 besökare – ungefär gånger fler än Byggmaskinmässan i Göteborg brukar ha. Byggmaskinmässan grundades 1980 av Åke Wernås, skyddsingenjör på dåvarande Bygghälsan. Tre år senare, 1983, arrangerades den första reguljära fackmässan för byggfolk på Svenska Mässan i Göteborg. Utbudet och antalet besökare har varierat i takt med konjunktursvängningarna. Toppåret 1989 hade Byggmaskinmässan cirka 20 000 besökare. Den här gången var antalet besökare 12 500. Nu är ju en byggmaskinmässa inte bara en mässa för handmaskiner. Men utan de stora märkena blir det som att gå på bio och upptäcka att stora avsnitt av filmen är bortklippt.

PETTERSONS PRYLAR

Tipsa mig!

08-728 49 70

k.p@byggnadsarbetaren.se

Grejer&grepp på nätet:

www.byggnadsarbetaren.se

Flygsimulatorer har de flesta hört talas om. Nu kommer kranversionen. Den tyska krantillverkaren Liebherr hade en 3D-simulator där man kunde köra kran nästan på riktigt.

Tyska Protools, som i Sverige säljs av Motek i Eskilstuna, har med en vinkelslip som utgångspunkt utvecklat ett slipverktyg som når nära väggen.

Ännu en uppskattad nyhet på mässan: ny hålsåg som gör det möjligt att såga vinklade hål. Såghylsan påminner om en borrar för betonghålltagning. Den har tre hårdmetallskär och finns i flera längder. Vid vinklad sågning skjuts hylsan tillbaka så att styrborren först får fäste i önskad sågvinkel. Efter borrning dras hylsan tillbaka för att ta bort spillbiten.

Dansk byggindustri ligger i framkant när det gäller att utveckla hjälpmedel för hantering av gipsskivor. Den här vagnen, som visades av svenska Zip-Up i Hägersten, har utvecklats i Danmark. Vagnen lyfter och transporterar hela buntar av gipsplattor och annat tungt byggmaterial. Lasten tippas med hjälp av hydraulik och får vila på pallgafflarna. Kraftkällan är 24 volts batterier.

Tyskarna kungar på byggmässa

De kluriga gubbarnas uppfinningar är borta. Nu vänder sig Byggmaskinmässan i Göteborg till dataspelsgenerationen.

Vem kunde för några år sedan tro att blivande kranförare kan sitta i en hytt och köra kran på låtsas? På årets byggmaskinmässa hade den tyska krantillverkaren Liebherr en 3D-simulator där man kunde köra kran nästan på riktigt.

På en stor bildskärm i hytten visades en byggsplats från den tyska staden München. Med hjälp av joystick-spakarna gällde det att på en idealtid koppla fast och flytta bort ett antal

sopcontainer från byggsplatsen. Det var en populär övning som många ville prova på.

Samma teknik visade Maskinentreprenörerna, men där gällde det grävning av svenska diken.

MEN ALLT VAR INTE maskiner. Bland cirka 185 utställare fanns Polens ambassad och Byggnads. Polen har en stor byggmaterialindustri som jagar nya marknader också i Sverige.

Byggnads hade en stor monter där besökarna bland annat kunde tävla i spikslagning och ta del av kampanjen mot svartjobb.

MÄSSANS TRADITIONELLA arbetsmiljöpris gick till Haki för ställningssystemet Haki Light. Genom att använda åttakantiga rör har spirornas vikt reducerats med cirka 30 procent utan att hållfastheten påverkats.

Ett hederspris fick ställningstillverkaren Plus Eight System AB för en ramställning av aluminium.

Uthyraren Cramo fick mässans

miljöpris för en så kallad energi-etablering som omfattar energisnåla bodar, belysning och bygghissar.

Ett hedersnämmande fick också lyftroboten från Pritec i Fjärås. Med den kan marksten och kantstenar till trottoarer och dylikt göras maskinellt utan tunga lyft för kroppen. Maskinen kan även transportera stenarna. Lyften kan också vinkla stenarna och klarar laster på maximalt 140 kilo.

De kluriga gubbarna tycks däremot bara finnas på utvecklingsavdelningarna hos de stora tyska maskintillverkarna. De senaste åren mest spän-

De visade också världens första fjärrstyrda handcirkelsåg.

nande maskinnyheter kommer från Tyskland.

En av dem var Mafell som visade upp flera avancerade verktygsmaskiner för träbearbetning, till exempel det motoriserade stämjärnet – en mikromotorsåg som fräser urtag för ett dörrlås medan dörren hänger kvar på karmen.

De visade också världens första fjärrstyrda handcirkelsåg, PSS 3100 SE, som blixtnabbt rusar fram längs en styrskena som läggs över spånskivan.

KENNETH PETTERSON